

Chystáte se do školky?

Blíží se září a já s nostalgií vzpomínám na první dny své dnes už sedmileté dcery v mateřské škole.

Přiznávám, nebylo to lehké. Když měla dcera tři roky, dohodli jsme se s manželem, že ji dáme do školky. Náš výběr ovlivňovala hlavně vzdálenost od místa bydliště a reference našich známých. Vyhrála školka pár metrů od našeho domu.

Čas nástupu se blížil a já jsem vůbec neměla strach, jak to moje dítě zvládne. Měla už tři roky, vyrůstala v prostředí dospělých lidí, byla komunikativní (někdy až příliš), zdravě sebevědomá, milovala společnost dětí a problém neměla ani tehdy, když ji měl na opatrování pár hodin někdo jiný a já tam nebyla. Takže mě vůbec nenapadlo, že by mohl nastat problém. Právě naopak – představovala jsem si, jak bude moje dcera jedinečná.

A to i byla. Jako jediná ve školce plakala téměř půl roku. Kdyby to bylo jen ráno a potom se zapojila mezi ostatní děti, zvládli bychom to lépe. Jenže ona plakala celý den, nechtěla jíst ani komunikovat. V noci se s pláčem budila ze sna. Vyzkoušeli jsme všechny možné metody. Radily babičky, známí, učitelky ze školky – nic nepomáhalo. Přemýšleli jsem nad tím, zda je dcera vůbec na školku zralá. Až nám jedna moudrá paní učitelka poradila, abych ji do školky nevodila já, ale manžel. Zkusili jsme a bylo po "problému"!

Lehce do školky

Na začátku svého vývoje potřebuje dítě hluboký a vřelý vztah k jedné osobě a později k okruhu svých nejbližších lidí. Právě to je podmínkou, aby se umělo bez problémů začlenit do kolektivu a navázat kontakty. V předškolním věku, tedy po dosažení třetího roku dítěte, se situace mění. Okruh společenských aktivit dítěte se rozšiřuje a obohacuje. Potřebuje načerpat zkušenosti při společné hře s vrstevníky, navazovat sociální kontakty, rozšířit si dosavadní horizont ohraničený více či méně rodinou. Jakýmsi prvním krokem do větší společnosti je vstup do mateřské školy. Tato událost s sebou přináší problémy nejen pro dítě, ale i pro rodiče a v konečném důsledku i pro učitelky.

Okolnosti ulehčující přechod z rodiny do školky

Existence pevného bodu. Nástup do mateřské školy a zejména první dny v ní může ulehčit známá osoba. Zkuste zjistit, zda se někdo z vašeho okolí nechystá stejně jako vy do školky. Zkuste s paní učitelkou nebo ředitelkou dohodnout, aby mohly být vaše děti spolu ve třídě. Dětem pomůže, když mají ve školce kohokoliv známého, například paní kuchářku, paní učitelku z vedlejší třídy, která je může nenápadně "zkontrolovat", nebo sourozence. Některé školky dovolují donést si oblíbený polštářek, medvídka nebo panenku, což pomáhá dětem překonat pocit nejistoty a strach z neznámých situací.

Příprava dítěte na školku

Dohodněte se s vedením školky, že přijdete na "návštěvu". Když je to možné, seznamte se s paní učitelkou, podívejte se, co děti dělají, seznamte se s prostory. Později můžete návštěvy prodlužovat a postupně tam dítě nechávat déle. Například i celé dopoledne.

Mluvte o školce pravdivě. Mluvte s rodiči starších dětí, jak to v mateřské školce, kterou navštěvuje vaše dítě, funguje. Neříkejte mu nepřesnosti, nezveličujte ani si nevymýšlejte.

Trénujte odloučení. Ještě předtím, než vaše dítě nastoupí do školky, mělo by zvládnout zůstat bez vás. Zkoušejte to nenápadně – nechejte ho s kamarády v mateřském centru nebo centru volného času, zajděte s ním k sousedům a odskočte si nakoupit. Příležitostně odloučení mu umožní získat jistotu, že mu máma neuteče a vrátí se.

Hleďte kamarády. Dovolte dítěti, aby se setkávalo s vrstevníky. Vyhledávejte příležitosti, aby si našlo nové kamarády – na hřišti, v dětských centrech, na setkáních pro děti apod.

Zabraňte zbytečnému stresu. Po vstupu do mateřské školy nezatěžujte dítě dalšími náročnými situacemi, které mu způsobí další stres. Vyhněte se stěhování, odloučení s partnerem apod. Pokud vás čeká například narození dalšího dítěte, zvažte, zda není vhodné nástup odložit.

MÁMY a jejich zkušenosti

Katka a syn David

"Davídek je společenské dítě, na školku se těšil. Dopředu jsem ho na ni připravovala tak, že jsme chodili mezi děti na hřiště a do mateřského centra v našem městě. První den jsem ho dala do školky jen na pár hodin. Když při odchodu domů plakal, že chce být ještě mezi dětmi, následující den zůstal ve školce celý. Neměli jsme skoro žádný problém až na ranní vstávání. Jednou se nám stalo, že onemocněl a museli jsme zůstat doma tři týdny. Návrat byl trochu těžší, ale za pomoci učitelek jsme to zvládli."

Katka a syn Lukáš

"Když Lukáš nastoupil do mateřské školky, hodně plakal. Zajímavé bylo, že jen u jedné paní učitelky. Když měla ráno službu jiná paní učitelka, Lukášek neplakal. Vše se vyřešilo po prázdninách. Když nastoupil opět do školky, plakat přestal. Možná si jen potřeboval na paní učitelku zvyknout..."

Veronika a syn Matyáš

"Syn nastoupil do školky a dostal paní učitelku, která byla hodně vysoká, silná, s hrubým hlasem. I když to byla velmi milá paní s dlouholetými zkušenostmi, děti se jí bály. Do té doby, než si na ni zvykly... Matyáš plakával, nechtěl do školky chodit. Všechno se vyřešilo, když jsem si s učitelkou o synových problémech popovídala. Stačila lízátka a pohlázení od obávané paní učitelky a bylo po problému."

Lída a dcera Jana

"My jsme nástup do školky měli jednofázový. Dcera se sice jakžtakž těšila, ale po prvním dnu prohlásila, že už nikam nepůjde. Pravda je, že jsem ji ráno probudila a donutila jít. Ve školce pláč pokračoval. Navíc pak dcera onemocněla, a tak jsme se s paní učitelkou dohodly na odkladu... Po půl roce jsme to zkusili znovu. Naštěstí Janička uviděla kamarádku ze hřiště, takže mi ani nedala pusu a rozběhla se za ní. Pár ranních vstávání bylo ještě uslzených, ale stačilo, že do školky přišla parťáčka Libuška a bylo dobře."

Petra a syn Jakub

"Bohužel, já jsem svobodná matka, a když jsem začala pracovat, nemohla jsem si dovolit, aby syn začal dělat scény a odmítal chodit do školky. Proto jsem už půl roku před nástupem tvrdě pracovala na tom, aby se do školky těšil. Máme ji nedaleko, takže jsme se chodili na děti dívat, říkala jsem mu, že je tam pěkně, pozná nové kamarády, budou chodit na výlety. To se mu líbilo asi nejvíc, protože nemá mnoho příležitostí cestovat, takže jsme to zvládli poměrně snadno. Když protestoval, připomněla jsem mu výlet, na který určitě půjde, a bylo po pláči. Naštěstí v naší školce dělají pro děti hodně akcí."

Očima učitelky...

"Vstupem dítěte do mateřské školy se mění celý způsob života dítěte," říká Marie Kopýtková, učitelka s dlouholetou praxí v mateřské škole. "Pro mnohé děti je první den ve školce neopakovatelným zážitkem. Nové hračky a prostředí však mohou vyvolat různé reakce. Záleží na tvořivosti učitelky, jak si umí získat děti. Některé se lehčeji začlení do kolektivu, jiným to trvá

déle... Je to velmi individuální.

Jsou však i takové děti, které přicházejí z rodinného prostředí se silnou fixací na matku a odloučení od ní v nich vyvolává silné emoce. Ve skutečnosti je jen málo dětí, které ve školce propláčou celý den. Většina z nich pláče jen při odloučení od rodičů, ale při vstupu do třídy, kde uvidí to množství hraček a dětí, se jim očka rozzáří a po obědě se jim nechce jít domů. Setkala jsem se ale i s dětmi, které v prvním týdnu ve školce všechno zvládly na výbornou a po týdnu začaly plakat. Jednou jsme například měli sourozence a mladší měl velký problém se odloučit od matky. Vyřešili jsme to tak, že jsme dočasně nechali sourozence pohromadě. Mladší byl ve vyšší třídě se starším."

Podle slov Marie Kopýtkové je důležité, abyste děti před nástupem do školky nestrašili tím, že jim řeknete: "Jen počkej, ve školce si toto nebudeš moci dovolit, tam ti paní učitelka ukáže!" Dítě si to zafixuje a má už na začátku obavy.

Udělejte z prvního dne ve školce malou slavnost. Není to přece jen tak obyčejný den. Ráno můžete dítě vzbudit s novou hračkou – kamarádem, který s ním půjde do školky také, nebo mu po návratu domů připravte oblíbený dezert. Na malou party může přijít i babička s dědečkem, kteří se novopečeného školáčka s patřičnou vážností na všechno zeptají a nezapomenou ho pochválit, jaký je šikovný a velký ... a jak to krásně zvládá!